

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5CoPr/2/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5914207487
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Cabadajová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5914207487.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a členov senátu JUDr. Miroslava Jamricha a JUDr. Gabriely Veselovej, v spore žalobcu: N. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ľ. G. XXXX/XX, Z. R., zast. JUDr. Petrom Harakálom, advokátom, AK N. XX, XXX XX R., proti žalovanému: MAKS-D, s.r.o., so sídlom ul. M. R. Štefánika 1, 972 71 Nováky, IČO: 36332534, zasp. Advokátska kancelária NIŽNÍK & Partners, s.r.o., so sídlom Kováčska 49, 040 01 Košice, IČO: 47244488, o určenie, že obsah a podmienky dodávateľskej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným zodpovedajú pracovnoprávnemu vzťahu a že úraz, ktorý sa stal žalobcovi dňa 20.11.2010 počas výkonu práce, je pracovným úrazom, za ktorý zodpovedá žalovaný v rozsahu 100 %, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č.k. 3Cpr/2/2014-264 zo dňa 30.11.2016, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu v časti výroku napadnutého odvolaním I., II., IV. p o t v r d z u j e .

Rozsudok okresného súdu v časti výroku nenapadnutého odvolaním III. ponecháva n e d o t k n u t ý .

Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

O výške náhrady trov odvolacieho konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd ako súd prvej inštancie v predmetnom spore rozhodol nasledovne:

I. Súd žalobu zamietla v celom rozsahu.

II. Súd priznáva žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

III. Súd návrh žalovaného na prerušenie konania z a m i e t a .

IV. Súd priznáva svedkovi: C. R., nar. XX.X.XXXX, bytom V. XXX, svedočné za účasť na pojednávaní konanom na Okresnom súde Ružomberok dňa 27.9.2016 vo výške 7,10 eur, ktoré mu je žalobca povinný zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti výroku tohto rozsudku.

V dôvodoch svojho rozhodnutia poukazom na vykonané dokazovanie konštatoval nasledovné skutkové a právne závery:

V tomto konaní domáhal sa žalobca voči žalovanému určenia, že obsah a podmienky dodávateľskej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným zodpovedajú pracovnoprávnemu vzťahu a že úraz, ktorý sa stal žalobcovi dňa 20.11.2010 počas výkonu práce, je pracovným úrazom, za ktorý zodpovedá žalovaný v rozsahu 100 %.

Predtým, než súd pristúpil k preskúmaniu dôvodnosti samotného uplatneného nároku, bolo potrebné vysporiadať sa s námietkami vznesenými žalovaným v tomto spore, a to s námietkou prekážky

litispendencie, námietkou premlčania, námietkou nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení a tiež rozhodnúť o návrhu žalovaného na prerušenie tohto konania.

Podľa § 159 CSP, začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

Podmienkou rozhodnutia súdu o zastavení konania na základe prekážky litispendencie je prebiehajúce iné konanie o tom istom spore na súde. Podľa názoru súdu v spore vedenom pod sp.zn. 7C/19/2013 (ani následne v spore vedenom pod sp.zn. 2C/117/2016) nejde o ten istý spor v porovnaní s týmto sporom, nakoľko v označenej veci bol uplatnený nárok žalobcu na náhradu škody - nárok na náhradu za bolesť, nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia a nárok za zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti s poškodením zdravia, ku ktorému došlo u žalobcu dňa 20.11.2010 v areáli spoločnosti Mondi SCP a.s. Ružomberok, keď vykonával pre žalovaného na základe objednávky pomocné práce, a to s poukazom na ust. § 420a Občianskeho zákonníka, t.j. titulom zodpovednosti za škodu spôsobenú inému prevádzkovou činnosťou, ktorému nároku zodpovedá aj opísanie rozhodujúcich skutočností žaloby. Avšak v tomto konaní vedenom pod sp.zn. 3Cpr/2/2014 ide síce o totožné strany sporu, avšak nemožno hovoriť o totožnosti sporu, hoci aj tejto sa týka zodpovednosť za škodu, ktorá bola spôsobená podľa tvrdenia žalobcu žalovaným dňa 20.11.2010, rozdiel je v právnom titule - zodpovednosť za pracovný úraz, pričom rozhodujúce skutočnosti sporu sú iné, keď žalobca tu tvrdí, že žalobca vykonával práce pre žalovaného na základe pracovnoprávneho vzťahu a teda je daná zodpovednosť žalovaného za vzniknutý pracovný úraz, ako aj zodpovednosť za vzniknutú škodu, pričom odškodňovanie pracovných úrazov vykonáva sociálna poisťovňa a z hľadiska petitu žaloby v tomto konaní na rozdiel od označených konaní, kde ide o žalobu na plnenie, je tu uplatnený nárok žalobou na určenie. Vzhľadom na uvedené súd má za to, že nejde o litispendenciu a preto nebolo možné rozhodnúť o zastavení konania v zmysle citovaného ustanovenia.

Na pojednávaní dňa 27.9.2016 predniesol substitút právneho zástupcu žalovaného návrh na prerušenie tohto konania do rozhodnutia Sociálnej poisťovne o nároku žalobcu, ktorý bol uplatnený, nakoľko Sociálna poisťovňa je oprávnená rozhodnúť o úrazových dávkach žalobcu.

Podľa § 164 CSP, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

Je pravdou, že prebiehajú správne konania - na Sociálnej poisťovni, pobočka Prievidza v súvislosti s rozhodovaním o nároku na náhradu za bolesť žalobcu, na Sociálnej poisťovni, pobočka Prievidza v súvislosti s rozhodovaním o nároku žalobcu na sťaženie spoločenského uplatnenia a napokon na Sociálnej poisťovni, ústredie v súvislosti s rozhodovaním o nároku na úrazovú rentu žalobcu, avšak všetky tieto tri konania sú prerušené z dôvodu začatia konania o predbežnej otázke, kde z odôvodnení týchto rozhodnutí vyplýva, že takýmto konaním je konanie vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 7C/19/2013, avšak podľa obsahu ide práve o toto konanie pod sp.zn. 3Cpr/2/2014, kde predmetom je určenie, že poškodenie zdravia žalobcu zo dňa 20.11.2010 sa považuje za pracovný úraz, za ktorý zodpovedá žalovaný v rozsahu 100 % (zmena žaloby v konaní 7C/19/2013 pripustená nebola, preto žalobca sa domáhal žalobou v tomto konaní požadovaného určenia). Rozhodnutia o prerušení konaní boli odôvodnené s poukazom na ust. § 193 ods.1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, keďže práve konanie na tunajšom súde je konaním o predbežnej otázke v zmysle citovaného zákona. Súd má za to, že táto otázka predstavuje spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom o nároku z pracovnoprávneho vzťahu podľa § 14 Zákonníka práce, teda je daná právomoc súdu na prejednanie a rozhodnutie tejto veci, to znamená práve rozhodnutie súdu v tomto spore predstavuje pre Sociálnu poisťovňu vyriešenie predbežnej otázky na rozhodnutie o uplatnených nárokoch žalobcu v Sociálnej poisťovni. Preto súd návrh žalovaného na prerušenie konania považoval za nedôvodný a zamietol ho. Substitút právneho zástupcu žalovaného na pojednávaní dňa 27.9.2016 vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku žalobcu v tomto konaní s poukazom na skutočnosť, že premlčacia doba je 3-ročná v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka, keď k úrazu došlo dňa 20.11.2010 a žaloba v tejto veci bola podaná dňa 10.11.2014. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že žalobca v tejto veci podal žalobu na určenie, a nie žalobu na plnenie. Pokiaľ v tomto spore nebola podaná žaloba na plnenie, nie je možné otázku premlčania dôvodne posudzovať, to možno len v spore o uplatnenom nároku na náhradu škody. Námietka premlčania podaná v spore o žalobe na určenie z tohto dôvodu bola súdom vyhodnotená ako irelevantná.

Podľa § 137 písm. c) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

Predmetom konania v tomto prípade je predovšetkým otázka existencie pracovnoprávneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným. Podmienka naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení je splnená vtedy, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým. Ďalej naliehavý právny záujem na určení je spravidla daný vtedy, ak ako určovacia žaloba vytvorí pevný právny základ medzi stranami, t.j. naplní svoj preventívny charakter. Súd má za to, že o takýto prípad sa jedná aj v tomto spore. Pokiaľ sa ustáli, že došlo medzi žalobcom a žalovaným k uzavretiu pracovnoprávneho vzťahu a že úraz, ktorý sa stal žalobcovi, je úrazom pracovným, za ktorý zodpovedá žalovaný, bude tým daný pevný právny základ medzi stranami sporu a vyrieši sa tým predbežná otázka pre správne konania vedené na Sociálnej poisťovni o uplatnených nárokoch žalobcu na bolestné, sťaženie spoločenského uplatnenia a úrazovú rentu. Je síce pravdou, že Sociálna poisťovňa v zmysle ust. § 198 ods.1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení má možnosť posudzovať predbežné otázky, avšak v danom prípade spor o existenciu pracovnoprávneho vzťahu v zmysle podanej žaloby je sporom medzi zamestnancom a zamestnávateľom týkajúci sa nároku z pracovnoprávneho vzťahu a jeho rozhodovanie s poukazom na ust. § 14 Zákonníka práce patrí súdu. Napokon pokiaľ žalobca sa žalobou na plnenie domáhal voči žalovanému v konaní vedenom pod sp.zn. 7C/19/2013 (neskôr v konaní 2C/117/2016), je zrejmé, že ustálený záver o existencii pracovnoprávneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným by mohol zabrániť aj ďalšiemu trvaniu tohto sporu. V označenom konaní na plnenie súd výlučne skúma splnenie podmienok zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou žalovaného v nadväznosti na opísané rozhodujúce skutočnosti, z dôvodu nepripustenia zmeny žaloby neskúma existenciu pracovnoprávneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným a z tohto dôvodu nemožno tvrdiť, že táto žaloba na plnenie skonzovala žalobu na určenie. Preto súd konštatuje, že podmienka naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení je splnená.

Žalobca v konaní tvrdil, že medzi ním a žalovaným existoval vzťah, v rámci ktorého sa vykonávala závislá práca v zmysle ust. § 1 ods.2 Zákonníka práce, keď osobitne zdôraznil, že žalobca vykonával práce presne podľa usmernení a pokynov žalovaného, resp. ním poverených osôb, vykonával len tie práce a len tým postupom, ako mu to určil žalovaný, z čoho je zrejмый vzťah nadriadenosti a podriadenosti, pri vykonávaní prác žalobca nikdy nevystupoval pod vlastným menom, bol povinný nosiť oblečenie žalovaného s logom jeho firmy a jeho menom, poberal od žalovaného pravidelnú odmenu, mal od žalovaného presne vymedzený pracovný čas, prestávky na obed, náklady na pracovné prostriedky potrebné na vykonávanie prác zabezpečoval žalovaný. Taktiež žalobca nemal zodpovednosť za vykonané práce vo vzťahu k tretím osobám, medzi žalobcom a žalovaným nikdy nebolo dojednané vykonanie konkrétneho diela, ale len vykonanie opakovaných činností ad hoc.

Uvedené tvrdenia žalobcu týkajú sa obsahu zmluvného vzťahu. Podľa názoru súdu v prvom rade je potrebné vychádzať z vôle subjektov pri dojednávaní právneho vzťahu medzi nimi. Súd tak zisťoval, aká bola vôľa zmluvných strán v momente uzatvárania ich právneho vzťahu. Je nepochybné, že zo strany žalovaného bola vôľa uzatvoriť so žalobcom obchodnoprávny vzťah. Súd má za to, že žalobca tento návrh akceptoval, nakoľko je v konaní nesporné, že z jeho strany došlo k vybaveniu si živnostenského oprávnenia. V tejto súvislosti súd poukazuje na jednu zo základných zásad súkromného práva, do ktorého sa zahŕňa jednak právo obchodné, ale aj právo pracovné v časti individuálnych pracovnoprávnych vzťahov, a to zásadu individuálnej autonómie (slobody vôle). Zmluvná sloboda predpokladá slobodnú možnosť vstupovať do zmluvných vzťahov s ktorýmikoľvek subjektmi a na akýkoľvek zákonom dovolený účel. Súd má za to, že zmluvné strany v prípade uzatvárania právneho vzťahu prejavili vôľu uzatvoriť obchodný záväzkový vzťah medzi dvoma podnikateľmi pri výkone ich podnikateľskej činnosti s poukazom na ust. § 261 ods.1 Obchodného zákonníka, pričom vychádzal z obsahu živnostenského oprávnenia žalobcu - živnostenského listu, kde sú uvedené predmety činnosti, a to predovšetkým zámočnícke práce. Zákon nezakazuje výkon takýchto prác na základe podnikania, t.j. inou formou ako v rámci závislej práce. Naopak takéto práce môžu byť predmetom podnikania, čo napokon vyplynulo aj zo zápisu v živnostenskom registri týkajúcom sa žalobcu. Bolo teda výlučne na vôľu zmluvných strán, aký právny vzťah si zvolia. Ďalej súd mal preukázané, že za vykonané zámočnícke práce fakturoval žalobca žalovanému mesačne odmenu, ktorá sa odvíjala od počtu odpracovaných hodín pri výkone týchto zámočníckych prác a od dojednanej odmeny v eurách/hodina. Vo faktúre žalobca sám sa označil za dodávateľa zámočníckych prác a žalovaného označil za odberateľa zámočníckych prác. Ďalej súd v konaní mal preukázané, že žalobca realizoval odvody na sociálne a zdravotné poistenie ako SZČO a zároveň podal si daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby, kde uviedol príjmy zo živnosti, t.j. z podnikania. Nie je bez povšimnutia, že tento právny vzťah takto fungoval medzi žalobcom a žalovaným niekoľko rokov (cca. 3 roky) bez akýchkoľvek výhrad zo strany žalovaného, až do doby pokiaľ nedošlo k úrazu žalobcu pri výkone prác pre žalovaného. Vzhľadom k tomu súd má za to, že zámočnícke

práce bolo možné vykonávať na základe obchodnoprávneho vzťahu, t.j. externe, ale aj na základe pracovnoprávneho vzťahu. Rozhodujúca je prejavená vôľa zmluvných strán. Na základe oboznámenia s listinnými dôkazmi súd mal preukázaný konsenzus v prejavenej vôli zmluvných strán uzavrieť obchodný záväzkový vzťah. Túto skutočnosť však žalobca spochybňuje s poukazom na obsah právneho vzťahu, čo podľa neho nasvedčuje, že zmluvné strany prejavili skutočnú vôľu uzatvoriť pracovnoprávny vzťah a formálne uzavretým obchodnoprávnym vzťahom došlo len k zastretiu pracovnoprávneho vzťahu. Bolo potrebné teda ustáliť, či existujú také pochybnosti o prejavenej vôli zmluvných strán pri uzatváraní ich právneho vzťahu, ktoré odôvodňujú prekvalifikovať tento obchodný záväzkový vzťah na vzťah pracovnoprávny.

Podľa § 1 ods.4 Zákonníka práce, ak tento zákon v prvej časti neustanovuje inak, vzťahujú sa na právne vzťahy podľa odseku 1 všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 41a ods.1,2 Občianskeho zákonníka:

(1) Ak neplatný právny úkon má náležitosti iného právneho úkonu, ktorý je platný, možno sa naň odvolať, ak je z okolností zrejmé, že vyjadruje vôľu konajúcej osoby.

(2) Ak právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný úkon, ak to zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti. Neplatnosti takého právneho úkonu sa nemožno dovolávať voči účastníkovi, ktorý ho považoval za nezastretý.

V zmysle ust. § 41a ods.2 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon urobený predstierane, tzv. simulovane. Pri takomto právnom úkone chýba vážna vôľa. Žalobca tvrdí, že uzavretie obchodnoprávneho vzťahu medzi nimi je len naoko, v skutočnosti ide medzi nimi o pracovnoprávny vzťah, to znamená ide o zastieranie iného právneho úkonu, t.j. o disimuláciu. Disimulácia sama o sebe neodporuje zákonu, zastretý právny úkon platí, ak vyjadruje vôľu účastníkov právneho úkonu a ak pri tom spĺňa všetky náležitosti právneho úkonu. Bude teda platiť to, čo účastníci naozaj chceli a zakrývali, a nie to, čo iba predstierali. Dobromyseľný účastník, ktorý o simulácii nevedel, je chránený.

Podľa § 2 ods.1 Obchodného zákonníka, podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku.

Podľa § 2 zákona č. 455/1991 Z.z. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon), živnosťou je sústavná činnosť prevádzkovaná samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku a za podmienok ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 1 ods.2 Zákonníka práce, závislá práca je práca vykonávaná vo vzťahu nadriadenosti zamestnávateľa a podriadenosti zamestnanca, osobne zamestnancom pre zamestnávateľa, podľa pokynov zamestnávateľa, v jeho mene, v pracovnom čase určenom zamestnávateľom.

Najdôležitejším definičným znakom závislej práce je nadriadenosť a podriadenosť. Pracovnoprávny vzťah je záväzkový právny vzťah, ktorý je založený na princípe nadriadenosti a podriadenosti, to znamená nie je založený na princípe rovnosti účastníkov tohto právneho vzťahu. V tomto právnom vzťahu vystupuje jedna zo strán ako tá, ktorá prácu prideliuje a druhá strana ako tá, ktorá prácu musí vykonať. Zamestnanec je v podriadenom postavení vo vzťahu k zamestnávateľovi. Účelom takejto právnej úpravy je, aby zamestnávateľ mal možnosť riadiť samotný výkon práce, určoval čo, kde, kedy a ako sa má vykonávať, aby bol zamestnanec povinný riadiť sa pokynmi vydanými zamestnávateľom. Avšak do pozície podriadeného sa zamestnanec musí zaviazat' slobodným prejavom vôle v pracovnej zmluve. Z nadriadeného postavenia zamestnávateľa vyplýva najmä právo ukladať pokyny zamestnancovi, a to v súlade s pracovnou zmluvou, ďalej konkretizovať prácu, ktorá sa má vykonávať, kontrolovať výkon práce a ukladať sankcie za nesplnenie povinností. Podpísaním pracovnej zmluvy sa zamestnanec zmluvne zaviazal odo dňa, ktorý je dohodnutý ako deň nástupu do práce, že bude vykonávať prácu dohodnutú v pracovnej zmluve, a to na mieste dohodnutom v pracovnej zmluve, riadiť sa pokynmi zamestnávateľa a podobne.

V tomto spore súd nemal preukázané zmluvné zaviazanie sa žalobcu, jeho slobodný prejav vôle v pracovnej zmluve k rešpektovaniu nadriadeného postavenia žalovaného, dojednanie právneho vzťahu žalobcom a žalovaným bolo ústnou formou, bez prítomnosti svedkov. V tomto spore vypočutí svedkovia k okolnostiam uzavretia tohto právneho vzťahu neprispeli. Naopak súd je toho názoru, že žalobca slobodne prejavil vôľu uzatvoriť obchodnoprávny vzťah, nakoľko bol podnikateľom na základe živnostenského oprávnenia, fakturoval odmenu za vykonané práce ako dodávateľ žalovanému ako odberateľovi, odvodové povinnosti do Sociálnej poisťovne, resp. zdravotnej poisťovne si plnil ako SZČO a zároveň podával si daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby, kde uvádzal príjmy z podnikania (zo živnosti). Charakter prác, za ktoré bola fakturovaná odmena, je v súlade s jeho živnostenským oprávnením, pričom stanovenie odmeny v závislosti od počtu odpracovaných hodín taktiež nasvedčuje existencii obchodnoprávneho vzťahu s možnosťou navyšovať množstvo odpracovaných hodín s cieľom vytvárania zisku. Žalobca pracoval pre žalovaného na základe uzavretého obchodného záväzkového

vzťahu v nadväznosti na objednávky prác, ktoré de facto záviseli od zmlúv uzatvorených žalovaným na konkrétne diela tak, ako tomu bolo napr. v prípade uzavretej zmluvy medzi žalovaným ako zhotoviteľom diela a spoločnosťou Mondi SCP a.s. Ružomberok ako objednávateľom na demontáž potrubného mosta medzi BUPM17 a kompresorovňou, resp. dochádzalo aj k objednávkam v nadväznosti na ďalšie zmluvy uzavreté žalovaným (so spoločnosťou U.S. Steel Košice). Pokiaľ žalobca poukazoval v danom prípade na naplnenie pojmových znakov závislej práce v zmysle § 1 ods.2 Zákonníka práce, k čomu boli vypočutí svedkovia, súd má za to, že na základe skutočností uvádzaných žalobcom sa nepodarilo pojmové znaky závislej práce preukázať, resp. podľa názoru súdu uvádzané skutočnosti dostatočným spôsobom neodlíšili, či vykonávané práce predstavovali závislú prácu, ktorú možno vykonávať len v pracovnom pomere, resp. prácu vykonávanú v rámci obchodného záväzkového vzťahu. Pokiaľ tvrdil žalobca, že vykonával len tie práce a len tým spôsobom, ako mu to určil žalovaný, resp. ním poverené osoby a že práce vykonával presne podľa usmernenia a pokynov žalovaného, resp. ním poverených osôb, je pravdou, ako vyplynulo z výpovedí svedkov, že žalobca bol v kontakte so zamestnancom žalovaného pánom I., ktorý vystupoval v pozícii šéfmontéra - majstra. Vzhľadom na charakter predmetných prác vykonávaných žalobcom pre žalovaného je konkretizácia objednaných prác a teda komunikácia medzi dodávateľom a odberateľom vhodná a potrebná, pričom nie je vylúčené zadávanie pokynov zo strany objednávateľa prác. Súd poukazuje na pojmové znaky zmluvy o dielo, pri zhotovovaní diela je objednávateľ diela oprávnený, pokiaľ sa tak dohodnú, zadávať pokyny objednávateľovi diela, kontrolovať jeho práce, upozorňovať na nedostatky výkonu práce a takisto aj v tomto zmluvnom vzťahu môžu sa zmluvné strany dohodnúť, že zhotovenie diela bude realizované len osobným výkonom práce zo strany zhotoviteľa diela. Pokiaľ teda boli dávané pokyny žalobcovi zamestnancom žalovaného pánom I., uvedené samo o sebe vôbec nenapĺňa znak závislej práce, rovnako pokiaľ žalobca osobne vykonával práce pre žalovaného. Poukaz žalobcu, že nikdy nevystupoval voči tretím subjektom pod vlastným menom, ale vždy pod menom žalovaného, nie je pravdivý, žalobca vystupoval vlastným menom pri plnení si odvodových povinností voči zdravotnej poisťovni, Sociálnej poisťovni, pri plnení daňových povinností voči daňovému úradu, v rámci komunikácie so zástupcom prevádzky ak aj konal v mene žalovaného - bol akceptovaný výkon prác subdodávateľského typu. Otázka používaného oblečenia žalobcom s logom žalovaného, resp. obchodným menom žalovaného je dôvodná v súlade s potrebou odlišenia jednotlivých dodávateľov z pohľadu firmy objednávateľa prác, napr. Mondi SCP a.s. Ružomberok, resp. U.S. Steel Košice, kde subdodávateľské vzťahy už svoju relevanciu nemajú. Poukaz žalobcu na výkon prác v presne stanovenom pracovnom čase s vymedzenými prestávkami na obed samo o sebe tiež nepoukazuje na závislú prácu, nakoľko takéto možnosti sú aj v rámci dojednaní obchodného záväzkového vzťahu. Pokiaľ žalobca poukazoval na skutočnosť, že náklady na pracovné prostriedky znášal žalovaný, súd má za to, že ani takéto dojednanie nie je vylúčené v rámci obchodného záväzkového vzťahu, pričom tento aspekt môže byť zohľadnený pri dojednávaní výšky odmeny za vykonané práce. Čo sa týka zodpovednosti žalobcu za vykonané práce vo vzťahu k tretím osobám, v spore nebol preukázaný konkrétny prípad nekvalitného vykonania prác zo strany žalobcu a teda ani postup žalovaného vo vzťahu k žalobcovi, resp. konkrétny postih a preto ani nebolo možné vyhodnotiť, či išlo o sankcie za nesplnenie povinností pracovnoprávného charakteru. Dojednaná odmena za vykonané práce bola fakturovaná, a to vo výške na základe dohody zmluvných strán osobitne pri jednotlivých dielach so zohľadnením konkrétnych skutočností vyplývajúcich z objednávky. Opakovanie činnosti v rámci podnikania pri zhotovovaní určitého diela tiež nie je vylúčené, pokiaľ je to zmluvnými stranami dohodnuté. Skutočnosti uvádzané v rámci svedeckých výpovedí tak naplnenie znakov závislej práce nepreukázali, pričom v tomto prípade je namieste ochrana dobrej viery žalovaného, ktorý o zastretom právnom úkone vedomosť nemal, z vykonaného dokazovania to nevyplývalo. Súd sa stotožnil s názorom substitúta právneho zástupcu žalovaného, že poukazovanie žalobcom na naplnenie znakov závislej práce v tomto spore je účelovým prístupom s cieľom domôcť ľahšie odškodnenia voči žalovanému formou zodpovednosti žalovaného ako zamestnávateľa za pracovný úraz. Súd však dospel k záveru, že žalobca svoje tvrdenie, že zmluvné strany v skutočnosti uzatvorili pracovný pomer a nie obchodný záväzkový vzťah a že práca vykonávaná z jeho strany pre žalovaného bola prácou závislou, nebolo v konaní preukázané a z tohto dôvodu súd nemohol určiť, že obsah a podmienky v dodávateľskej zmluve uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným zodpovedajú pracovnoprávnemu vzťahu a v nadväznosti na uvedené ani, že úraz, ktorý sa stal žalobcovi dňa 20.11.2010 počas výkonu práce, je pracovným úrazom, za ktorý zodpovedá žalovaný v rozsahu 100 %. Preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, teda žalobu zamietol v celom rozsahu.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods.1 CSP v spojení s ust. § 262 ods.1 CSP, t.j. podľa pomeru úspechu vo veci. Nakoľko žalovaný bol v konaní úspešný v celom rozsahu, súd mu priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

Ďalej súd priznal svedkovi C. R. svedočné s poukazom na ust. § 470, 253 ods.1, 187, 258 ods.1,3 CSP a tiež s poukazom na ust. § 72 ods.1,3 vyhlášky č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné súdy, krajské súdy, Špeciálny súd a vojenské súdy a § 85 ods.5 veta prvá Zákonníka práce, pričom súd mal preukázať, že predvolaný svedok sa na pojednávanie konané dňa 27.9.2016 riadne a včas dostavil, pričom výsluchu, svedka, ktorý bol predvolaný na 10.45 hod., začal o 12.50 hod. a skončil o 13.30 hod., kedy bol výsluch svedka ukončený. Vzhľadom na výkon práce svedka, tento je živnostník, podľa názoru súdu aj s prihliadnutím na jeho bydlisko a miesto výkonu práce mohol svedok vykonávať činnosť v zmysle živnostenského oprávnenia aj v dobe pred začatím výsluchu a po jeho skončení. Vzhľadom k tomu prináleží svedkovi svedočné za účasť na pojednávaní v rozsahu 2,45 hodín. Súd potom na základe predložených dokladov dospel k náhrade svedočného - k náhrade príjmu vo výške 7,10 eur, t.j. základe dane 5.161,28 eur / 2000 hodín (fond pracovného času pri 8-hodinovom pracovnom čase 250 pracovných dní, t.j. 2000 pracovných hodín) = 2,58 eur x 2,45 hodiny (doba, počas ktorej nemohol svedok vykonávať prácu). Svedok súdu nijakým spôsobom nepreukázal, že nemohol po skončení výsluchu vykonávať prácu na základe živnostenského oprávnenia.

2. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku okresného súdu v časti výroku I., II. a IV. podal odvolanie žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Navrhoval odvolaciu súdu napadnutý rozsudok zmeniť a rozhodnúť tak, že obsah a podmienky v dodávateľskej zmluve uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným zodpovedajú pracovno-právnomu vzťahu a že úraz, ktorý sa stal žalobcovi dňa 20.11.2010 počas výkonu práce je pracovným úrazom, za ktorý zodpovedá žalovaný v rozsahu 100 %; žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi 100 % trov konania pred súdom prvej inštancie; žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi 100 % trov odvolacieho konania, všetko do 3 dní od právoplatnosti súdneho rozhodnutia. Vo svojom odvolaní poukazyval na to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ďalej poukazyval na to, že pre žalovaného vykonával práce, pri ktorých utrpel úraz. Práce pre žalovaného vykonával formálne na základe živnostenského oprávnenia, pričom obsahom ich zmluvného vzťahu bol v skutočnosti výkon závislej práce žalobcu pre žalovaného tak, ako je závislá práca definovaná v § 1 ods. 2 Zákonníka práce v znení neskorších predpisov. Keďže závislú prácu v zmysle citovaného ustanovenia je možné vykonávať len v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu, bol zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovaným pracovným pomerom. Preto aj úraz, ktorý sa stal žalobcovi dňa 20.11.2010, je možné považovať za pracovný úraz, za ktorý v zmysle § 195 Zákonníka práce a § 8 zákona č. 461/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov zodpovedá žalovaný. Uvádza, že závislá práca môže byť vykonávaná výlučne v pracovnom pomere, v obdobnom pracovnom vzťahu alebo výnimočne za podmienok ustanovených v Zákonníku práce aj v inom pracovno-právnom vzťahu. Závislou prácou nie je podnikanie alebo iná zárobková činnosť založená na zmluvnom občiansko-právnom alebo zmluvnom obchodno-právnom vzťahu podľa osobitných predpisov. Okresný súd nesprávne konštatoval, že bolo výlučne na vôli zmluvných strán, aký zmluvný vzťah si zvolia. Nesprávne uvažoval, keď mal snahu vychádzať z vôle subjektov pri dojednaní právneho vzťahu medzi nimi. Bolo potrebné skúmať predovšetkým obsah právneho vzťahu, v rámci ktorého žalobca vykonával pre žalovaného prácu, či táto práca vykazovala znaky závislej práce. Pokiaľ žalobca vykonával pre žalovanému závislú prácu, ust. § 1 ods. 3 Zákonníka práce direktívne stanovovalo, že muselo ísť o právny vzťah zodpovedajúci pracovnému pomeru. V tomto smere by bola vôľa zmluvných strán týkajúca sa voľby typu zmluvného vzťahu pri dojednaní právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným úplne irelevantná. Aj keby žalobca a žalovaný mali pri uzatváraní právneho vzťahu vôľu, podľa ktorej by medzi sebou založili obchodno-právny či iný záväzkový vzťah, v rámci ktorého by žalobca pre žalovaného vykonával závislú prácu, išlo by o dohodu, ktorá by bola v rozpore so zákonom, konkrétne s citovaným ustanovením Zákonníka práce a išlo by o dohodu neplatnú. Skutočnosť, na ktorú poukázal okresný súd v odôvodnení rozhodnutia, že žalobca disponoval živnostenským oprávnením, mesačne fakturoval žalovanému odmenu, realizoval odvody na sociálne a zdravotné poistenie ako samostatne zárobkovo-činná osoba, podával si daňové priznania ako živnostník, považuje za absolútne právne nepodstatné. Za najpodstatnejšiu otázku v konaní považuje skutočnosť, či predmetom právneho vzťahu žalobcu a žalovaného bol výkon závislej práce alebo nie, a nie, aká bola vôľa zmluvných strán v momente uzatvárania ich právneho vzťahu. Ak by totiž zmluvné strany prejavili vôľu, aby žalobca vykonával pre žalovaného závislú prácu v rámci zmluvy o dielo či iného zmluvného typu obchodného práva, nebolo by to možné v zmysle § 1 ods. 3 Zákonníka práce a stále by sa jednalo len o pracovný pomer.

Okresný súd pri hodnotení vykonaných dôkazov a skutočností, ktoré z nich vyplynuli, prišiel k nesprávnemu záveru. Nesprávne hodnotil to, či v danom prípade výkon práce žalobcu pre žalovaného mal znaky závislej práce. V konaní je nesporné, že žalobca vykonával pre žalovaného prácu. Žalobca

v konaní preukázal, že táto práca, ktorú vykonával pre žalovaného, niesla všetky znaky závislej práce. V zmysle citovaného ustanovenia taxatívne vymedzenie pojmu závislá práca bolo do Zákonníka práce zavedené zákonom č. 348/2007 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.09.2007. Za najvýznamnejší pojmový znak inštitútu závislej práce je nutné považovať nadriadenosť zamestnávateľa a podriadenosť zamestnanca. Vzťah podriadenosti a nadriadenosti charakterizoval právny vzťah existujúci medzi žalobcom a žalovaným. Žalobca sa pri výkone práce absolútne podriaďoval rozhodnutiam a pokynom žalovaného vo všetkých okolnostiach týkajúcich sa predmetného vzťahu, ako aj týkajúcich sa výkonu samotnej práce. Táto podriadenosť sa prejavila už pri uzatváraní zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, keď to bol práve žalovaný, ktorý usmernil žalobcu, aby si vybavil živnosť a aby práce pre neho vykonával práve na základe živnosti. Žalobca vykonával pre žalovaného práce formálne ako živnostník, tieto skutočnosti však možno vzhľadom na skutočný obsah právneho vzťahu medzi stranami sporu považovať len za prostriedky, ktorými sa prekrýval reálny výkon závislej práce žalobcu pre žalovaného.

Prvým zákonným znakom závislej práce v zmysle citovaného ustanovenia je osobný výkon práce. Tento zákonný znak závislej práce zmluvný vzťah medzi stranami sporu naplňal. Už pri dojednaní zmluvného vzťahu medzi stranami sporu bolo dojednané, že práce bude vykonávať výlučne žalobca ako konkrétna fyzická osoba. Nebolo možné, aby pracovné činnosti, ktoré sa žalobca zaviazal pre žalovaného vykonávať, plnila iná osoba ako žalobca. Žalovaný v konaní ani nespochybňoval, že práce musel vykonávať osobne žalobca a nespochybňoval to ani okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia. Žalobca v zmluvnom vzťahu so žalovaným nevykonával prácu, na ktorú by boli potrebné práve výlučné individuálne schopnosti žalobcu. Jednalo sa o jednoduché pracovné činnosti a remeselné zručnosti, ktoré by mohla vykonávať aj iná osoba. Preto ak by medzi žalobcom a žalovaným existoval zmluvný vzťah zmluvy o dielo, nebol by daný žiaden racionálny dôvod na to, aby práce musel vykonávať výlučne osobne žalobca. Tento osobný výkon práce vyplýva práve z toho, že žalobca sa v skutočnosti zaviazal pre žalovaného vykonávať závislú prácu, kde je osobný výkon podmienkou.

Ďalším zákonným znakom závislej práce je výkon práce podľa pokynov zamestnávateľa. Žalobca vykonával práce na základe denných pokynov a usmernení žalovaného v prípade ním poverených osôb. Vopred s ním nebol dojednaný konkrétny objem prác, a to ani množstvom odpracovaných hodín ani iným spôsobom. Žalobca vykonával práce na základe každodenného zadelenia úloh prakticky každé ráno po nástupe do práce.

Ďalším zákonným znakom závislej práce je výkon práce v mene zamestnávateľa. Žalobca sa úplne podriaďoval žalovanému a vystupoval v rámci výkonu práce jedine pod menom žalovaného. Tento pojmový znak neznamena, že osoba nemôže v pridružených právnych vzťahoch vystupovať vo vlastnom mene. Aj zamestnanci vystupujú vo vzťahu k zdravotnej poisťovni, sociálnej poisťovni či daňovým orgánom pod vlastným menom, nakoľko aj zamestnanci sú ako osoby nositeľmi odvodových a daňových povinností.

Vykonávanie práce za mzdu alebo za odmenu je ďalším znakom závislej práce. Žalobca za vykonanú prácu dostával odplatu, a to pravidelne za každý mesiac tak, ako je to zvyčajné aj v prípade vyplácania mzdy z pracovného pomeru. Žiadne dojednanie vykonávania viacerých konkrétnych diel medzi žalobcom a žalovaným v konaní preukázané nebolo. Bolo preukázané, že žalobca bol odmeňovaný mesačne výlučne na základe odpracovaného počtu hodín bez ohľadu na to, na koľkých zákazkách žalovaného pracoval, čo potvrdili aj svedkovia vypočutí v konaní. Žalovaný neodmeňoval žalobcu zvlášť za každú zákazku, v rámci ktorej zabezpečoval pre svojich pracovníkov prácu, ale stále sumárne za odpracovaný mesiac bez ohľadu na to, na koľkých zákazkách žalovaného žalobca pracoval.

Závislou prácou je práca vykonávaná v pracovnom čase. Žalobca nemohol vykonávať príslušné práce slobodne v čase, ktorý si sám zvolil, ale bol viazaný pracovným časom určeným zo strany žalovaného. Medzi základné znaky závislej práce patrí aj znak vykonávania závislej práce na náklady zamestnávateľa. Žalovaný zabezpečoval prakticky komplexne celú réžiu potrieb spojených s vykonávaním prác žalobcu. Pri dojednaní výšky odmeny medzi žalobcom a žalovaným žalovaný nikdy neznižoval túto odmenu žalobcovi s poukazom na to, že mu hradí a zabezpečuje pracovné prostriedky. Pojmovým znakom závislej činnosti je vykonávanie práce na zodpovednosť zamestnávateľa. Žalobca vykonával pre žalovaného práce, ktoré spočívali v opakovanom výkone podobných činností či pomocných prác, pričom tieto práce vykonával bez toho, aby tieto boli špecifikované ako práca na nejakom konkrétnom diele či projekte.

Pri komplexnom pohľade na všetky stránky výkonu práce žalobcu pre žalovaného s dôrazom na ich vzájomnú súvislosť je zrejmé, že sa jednalo o vzťah nadriadenosti a podriadenosti medzi žalovaným a žalobcom, ktorý je charakteristický práve pre vzťah pracovno-právny a nie obchodno-právny, ako to tvrdí žalovaný. Je potrebné zdôrazniť osobitne dlhodobosť vykonávania prác.

Strany sporu uzatvorili medzi sebou zmluvný vzťah, z ktorého obsahu je zrejmé, že ich prejavy vôle nesmerovali k uzavretiu obchodno-záväzkového vzťahu, ale k vykonávaniu závislej činnosti žalobcu pre žalovaného. Keby bol medzi žalobcom a žalovaným obchodný záväzkový vzťah, jeho obsahom by boli v skutočnosti práva a povinnosti charakterizujúce výkon závislej práce a vzťah medzi žalobcom a žalovaným bol jednoznačne pracovno-právnym vzťahom. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR a všeobecných súdov.

Okresný súd sa na druhej strane vôbec nezaoberal špekulatívnym postupom žalovaného, keď za účelom rôznych výhod pre seba usmernil žalobcu na vybavenie živnosti a vykonávanie prác formálne ako samostatne zárobkovo-činná osoba.

3. K odvolaniu žalobcu proti rozsudku okresného súdu podal písomné vyjadrenie žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Navrhoval odvolaciemu súdu rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť v súlade s ust. § 387 CSP a priznať žalovanému náhradu trov konania. Vo svojom vyjadrení uviedol v súvislosti s argumentmi žalobcu, ktoré uvádza v článku III. a článku IV. podaného odvolania, že súhlasí s právnym posúdením súdu prvej inštancie, ktorý pri rozhodovaní vo veci samej vychádzal z vôle subjektov pri dojednaní právneho vzťahu medzi nimi, pričom toto posúdenie odôvodnil zásadou individuálnej autonómie (slobody vôle) a mal za to, že žalobca a žalovaný prejavili vôľu uzatvoriť obchodno-právný vzťah.

Pokiaľ žalobca argumentuje tým, že súd prvej inštancie nevzal do úvahy právnu normu, ktorá má kogentný charakter a poukazuje pritom na ust. § 1 ods. 3 Zákonníka práce, má za to a okrem argumentácie ust. § 1 ods. 3 prvá veta Zákonníka práce v znení účinnosť ku dňu 20.11.2010, kedy došlo k úrazu žalobcu, opomenul, že toto ustanovenie má aj druhú vetu, v zmysle ktorej „závislou prácou nie je podnikanie alebo iná zárobková činnosť založená na zmluvnom občiansko-právnom alebo zmluvnom obchodno-právnom vzťahu podľa osobitných predpisov“. Zákonník práce ustanovením § 1 ods. 3 druhá veta Zákonníka práce, ktoré má kogentný charakter, uvádza čo nie je závislou prácou. Žalobca v návrhu, ako aj vo väčšine podaní a prednesov nepopiera, že uzatvoril vzťah so žalovaným ako živnostník, čo možno v tomto konaní považovať za nesporné. V tejto súvislosti poukázal na ustanovenie Obchodného zákonníka a Zákona o živnostenskom podnikaní.

Z vykonaného dokazovania je nesporné, že žalobca v čase uzatvárania právneho vzťahu so žalovaným mal vystavený živnostenský list, v ktorom mal živnostenské oprávnenie, podnikal pod vlastným obchodným menom s miestom podnikania a pod prideleným IČOm v súlade s ust. § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka bol podnikateľom. Žalobca ako podnikateľ a žalovaný prejavili vôľu uzatvoriť obchodno-právný vzťah. Žalobca v konaní nepreukázal, že vôľou strán sporu bolo uzatvoriť iný ako obchodno-právný vzťah. Pokiaľ argumentuje, že jeho vôľou bolo uzatvoriť pracovno-právný vzťah, chýba tu zmluvné dojednanie, ako aj samotná vôľa zmluvných strán, nakoľko žalovaný nikdy neuzatvoril so žalobcom pracovnú zmluvu a žalobca sa toho ani nikdy počas existencie ich právneho vzťahu nedožadoval. Obsahom článku III., IV. odvolania žalobcu sú zväčša len hypotézy žalobcu, čo by bolo, ak by bol v pracovnom pomere a vykonával závislú prácu. Podotkol, že žalobca sám neverí svojim tvrdeniam, že by mal byť zamestnancom, nakoľko v podanom odvolaní si odporuje a v závere článku IV. odvolania uvádza, že si riadne plnil svoje povinnosti vyplývajúce u ust. § 29 ods. 4 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní, pričom žalovanému riadne pod svojím obchodným menom s uvedením miesta podnikania a IČa vystavoval daňové doklady - faktúry. Z uvedeného konania je zrejmé, že žalobca vedel a mal vôľu zotrvať v obchodno-právnom vzťahu so žalovaným, nakoľko takto si svoje povinnosti plnil od začatia prevádzkovania živnosti. Pokiaľ žalobca argumentuje, že sa domnieval, že vykonával pre žalovaného závislú prácu podľa Zákonníka práce, tieto povinnosti by si pravdepodobne neplnil, nakoľko mu ich Zákonník práce neukladá ani neprikazuje. Súčasne takéto konanie žalobcu vylučuje jeho argumentáciu, že vzťah uzatvorený medzi žalobcom a žalovaným bol zastretým právnym úkonom, pretože žalobca vedel, že má so žalovaným uzatvorený obchodno-právný vzťah, z ktorého mu ako podnikateľovi a živnostníkovi vyplývajú povinnosti uložené právnymi predpismi a on tieto povinnosti ako živnostník aj plnil.

Má za to, že súd prvej inštancie posúdil obsah právneho vzťahu medzi stranami sporu na základe vykonaných dôkazov právne správne a má za to, že žalobca v konaní nepreukázal, že by mal pre žalovaného vykonávať závislú prácu. Pokiaľ v článku V. uvádza, že pri výkone práce absolútne sa podriaďoval rozhodnutiam a pokynom žalovaného, čo sa malo prejavovať aj tým, že žalovaný mal usmerňovať žalobcu, aby si vybavil živnosť a mal určovať celý obsah existujúceho právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, uviedol, že tieto tvrdenia žalobcu sú zavádzajúce, ničím nepodložené a založené len na pocitoch žalobcu. Žalovaný odmieta, že by mal žalobcu nejakým spôsobom usmerňovať

na vybavovanie si živnostenského oprávnenia. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 6 ods. 1 písmeno b) Zákona o živnostenskom podnikaní.

Má za to, že žalobca uzatvoril so žalovaným obchodno-právny vzťah, ktorý je možné subsumovať pod ust. § 261 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb., ktoré citoval. V súlade s ustanoveniami Zmluvy o dielo podľa ustanovení § 536 zákona č. 513/1991 Zb. bol predmetom obchodno-právneho vzťahu medzi stranami sporu vykonanie hmotne zachyteného výsledku žalobcom, a to vykonávaním činnosti zámočníka na projektoch v MONDI SCP, a.s., pričom zmluvné strany sa dohodli na hodinovej odmene, vzhľadom k dlhodobým projektom neurčili čas plnenia, nakoľko tento bol do dokončenia projektov v MONDI SCP, a.s. Je nesporné, že žalobca vykonával pre žalovaného zámočnícke práce, nakoľko takto práce označil aj pri fakturácii, naposledy pred úrazom ich vykonával ako subdodávateľ na základe objednávky vystavenej spoločnosťou MONDI SCP Rožumberok pre firmu MAKS-D so sídlom Nováky na montáž a na demontáž potrubného mosta medzi BUPM 17 a kompresorovňou. Z výpovede žalobcu zo dňa 15.11.2016 vyplýva, že vykonával zákazky pre žalovaného nielen v objekte MONDI SCP, a.s., ale aj v objekte US Steel Košice a súčasne aj na súkromných domoch, pričom potvrdil, že bolo potrebné si vyjednať odmenu. Z výpovede žalobcu ako aj ďalších svedkov vyplýva, že sa snažili odpracovať čo najväčší počet hodín, nakoľko boli finančne motivovaní, čo je aj podstatou podnikania. Žalobca vo svojej výpovedi zo dňa 27.09.2016 uviedol, že oddych nepotreboval, maródky nemal a keď si chcel predĺžiť víkend aj na pondelok, zavolať p. I. a neprišiel.

Z uvedených dôkazov jednoznačne vyplýva, že žalobca vykonával činnosti pre žalovaného za účelom dosiahnutia zisku, čo vo vzťahu medzi zamestnávateľom a zamestnancom neplatí, nakoľko pri vzťahu zamestnanca a zamestnávateľa je zamestnanec závislý a podriadený svojmu zamestnávateľovi, pričom hospodárska závislosť sa prejavuje tým, že zamestnanec nevykonáva prácu za účelom dosiahnutia zisku. Žalobca nevykonával pre žalovaného činnosti vo vzťahu podriadenosti a nadriadenosti. Všetci svedkovia, ktorí boli v konaní vypočutí, uviedli, že žalobca vykonával pre žalovaného práce ako živnostník a nie ako zamestnanec. Všetci živnostníci, ktorí boli v konaní vypočutí a mali uzatvorený zmluvný vzťah so žalovaným, vedeli, že pre žalovaného nevykonávajú činnosti v pracovnom pomere, ale na základe obchodno-právneho vzťahu.

Pokiaľ žalobca vypočítava jednotlivé znaky závislej práce, tak v súvislosti s osobným výkonom práce žalobcu pre žalovaného poukázal na § 2 Zákona o živnostenskom podnikaní s tým, že podstatou podnikania je vykonávať práce samostatne, nakoľko podnikateľ je motivovaný ziskom. Žalobca v konaní nepreukázal, že by mu bolo žalovaným bránené alebo znemožnené, aby pracovné činnosti za neho plnila iná osoba. K výkonom práce podľa pokynov zamestnávateľa poukázal na ust. § 550 zákona č. 513/1991 Zb., na výpoveď svedka I., na objednávku vystavenú spoločnosťou MONDI SCP Ružomberok a na skutočnosť, že žalobca v každej faktúre vždy presne uviedol, aké činnosti pre žalovaného vykonával, a to činnosti, ktoré mal uvedené v živnostenskom oprávnení. Na výkon týchto činností žiadny striktný pokyn žalovaného nepotreboval, nakoľko presne vedel, aké činnosti má pre žalovaného vykonávať. K výkonom práce v mene zamestnávateľa poukázal na ust. § 2 Zákona o živnostenskom podnikaní a na výpovede svedkov, ktorí boli vypočutí, uviedli, že žalobca vykonával pre žalovaného činnosti na živnosť, a to pod svojím obchodným menom, nakoľko takto vykonávali činnosti pre žalovaného aj oni. Minimálne všetci svedkovia vedeli, že žalobca vykonával pre žalovaného činnosti pod svojím obchodným menom a nie pod menom žalovaného. Toto tvrdenie podporuje aj fakt, že žalobca pod svojím obchodným menom vystavoval žalovanému faktúry, súčasne pod svojím obchodným menom podával príslušnému daňovému úradu daňové priznanie, platil Sociálnej poisťovni, a.s. odvody a príslušnej zdravotnej poisťovni poisťné. K výkonom práce za mzdu alebo odmenu poukázal na ust. § 2 Zákona o živnostenskom podnikaní a na to, že jednotlivé daňové doklady (faktúry) vystavoval žalobca a nie žalovaný. Žalovaný len odkontroloval, či žalobca skutočne vykonal činnosti v rozsahu, v akom ich vyfakturoval. Vzhľadom k tomu, že išlo o dlhobojší projekt, bolo na dohode strán sporu určiť si termíny, kedy alebo na základe čoho bude žalobca fakturovať dohodnutú odmenu. Odmena nebola vždy žalobcom fakturovaná jednotne, t.j. v rovnakej hodinovej sadzbe. Žalobca vo svojej výpovedi 15.11.2016 uviedol, že pri zákazke pre US Steel Košice bolo potrebné vydiskutovať si odmenu, teda je zrejmé, že výška hodinovej odmeny nebola vždy rovnaká, ale závisela od konkrétnej zákazky a konkrétnej dohody medzi stranami sporu. K výkonom práce v presne stanovenom čase uviedol, že žalobca nemohol vykonávať práce v čase, ktorý si sám slobodne zvolil, pretože aj z výpovede žalobcu vyplýva, že jednotlivé činnosti vykonával v partiách, teda v skupinách ľudí, ktorí sa spoločne podieľali na dosiahnutí hmotne zachyteného výsledku, teda činnosti nemohol vykonávať sám bez prítomnosti jeho spolupracovníkov. Argumentáciu žalobcu, že do práce chodili presne v stanovenom čase, vyvracajú aj výpovede svedkov, ktorí uvádzali, že vykonávali činnosti aj v noci, prípadne aj počas dní pracovného pokoja. Dokonca aj v čase, kedy došlo k úrazu, bol deň pracovného pokoja. Podotkol,

že žalobca vykonával pre žalovaného činnosti aj v iných zákazkách alebo v súkromných domoch, pričom nepreukázal, že by aj pri týchto zákazkách mal presne stanovený čas na výkon jeho činnosti. K vykonávaniu práce na zodpovednosť zamestnávateľa poukázal na § 2 Zákona o živnostenskom podnikaní a to, že žalobca v konaní nepreukázal, že by mal žalovaný zodpovedať za niečo, čo bolo predmetom činnosti žalobcu niekomu inému (tretej osobe).

V súvislosti s citovanými judikátmi uviedol, že judikáty Najvyššieho súdu ČR nie je možné aplikovať, nakoľko Česká republika má v oblasti zamestnávania ľudí a v oblasti závislej práce odlišnú právnu úpravu a predmetný spor sa riadi slovenskou právnou úpravou.

Žalobca bol v obchodno-právnom vzťahu so žalovaným viacero rokov, pričom žalobca nenapadol a nespochybňoval tento vzťah počas jeho trvania, ale až po jeho ukončení, potom čo sa mu stal úraz.

4. K vyjadreniu žalovaného k odvolaniu žalobcu proti rozsudku okresného súdu podal písomné vyjadrenie žalobca - repliku, v ktorej opätovne poukazoval na výkon práce žalobcu, ktorá mala povahu závislej práce. Uviedol, že neopomenul ust. § 1 ods. 3 druhá veta Zákonníka práce, ale vychádzal zo zmyslu a účelu právnej úpravy, ktoré nemenia ani znenie druhej vety predmetného ustanovenia. Poukázal na ust. § 41 a) OZ, z ktorého je zrejmé, že existencia zastretého právneho úkonu nie je závislá od toho, či zmluvné strany mali alebo nemali vôľu, alebo či vedeli o tom, že idú svojou dohodou zastierať právny úkon. Ako už v podanom odvolaní uviedol, aj keby strany sporu pri uzatváraní zmluvného vzťahu prejavili vôľu k uzavretiu obchodného záväzku, avšak táto vôľa by v skutočnosti neexistovala, resp. existovala, avšak v inej kvalite, nakoľko by smerovala ku kvalitatívne inému právnemu úkonu ako bol obchodno-záväzkový vzťah, išlo by o úkony uvedené z vnútornou výhradou, resp. simulované právne úkony. Trval na tom, že pre žalovaného žiadne dielo nezhotovoval. Žalovaný si žiadnym spôsobom neobjednal u žalovaného vykonanie diela, len mu uložil výkony jednotlivých čiastkových pracovných činností na realizáciu vlastného diela pre inú spoločnosť. Samostatné prevádzkovanie živnosti a samostatné vykonávanie diela má iný význam, ako osobný výkon práce zamestnanca pre zamestnávateľa. Pri komplexnom pohľade na všetky stránky výkonu práce žalobcu pre žalovaného s dôrazom na ich vzájomnú súvislosť, je nepochybne zrejmé, že sa jednalo o vzťah nadriadenosti a podriadenosti medzi stranami sporu, ktorý je charakteristický práve pre pracovný pomer. Je zrejmé, že sa jednalo o závislú prácu, ktorá bola formálne zastretá výkonom práce na základe živnosti.

5. K replike žalobcu nepodal žalovaný dupliku.

6. Krajský súd ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávneným subjektom, ktorým je žalobca v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v súlade s ust. § 387 ods. 1,2 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

7. V zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. V zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. V zmysle ust. § 387 ods. 3 CSP, odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

10. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, prislúchajúceho spisového materiálu, vyhodnotení toho, čo uviedli v rámci odvolacieho konania strany konania konštatuje, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 191 a nasl. CSP a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ust. § 387 ods. 2 CSP, keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Rozhodnutie súdu prvej inštancie

zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil.

11. S rozhodnutím prvostupňového súdu, právnym posúdením veci, ako aj zdôvodnením rozsudku sa odvolací súd plne stotožnil a v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP na tento poukazuje. Odvolateľ k veci samotnej neuviedol žiadne skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový stav následne prijaté právne závery. Keďže súd prvej inštancie sa vypořiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré boli uvedené v podanom odvolaní a na ktoré poukazoval žalovaný aj v priebehu prvostupňového konania, odvolanie nepovažoval odvolací súd za dôvodné.

12. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie nepovažuje za potrebné uvádzať ďalšie skutočnosti. Okresný súd sa predmetom sporu tak, ako uvádzal vyššie, podrobne zaoberal, v odôvodnení svojho rozhodnutia reagoval na všetky námietky, ktoré boli opätovne uvádzané žalobcom aj v podanom odvolaní.

13. S poukazom na vyššie uvedené závery odvolací súd neuznal opodstatnenosť argumentáciou odvolateľa, na ktorej založil svoje odvolacie dôvody, a preto rozsudok okresného súdu v časti výroku napadnutého odvolaním I., II., IV. potvrdil ako vecne správny. Rozsudok okresného súdu v časti výroku nenapadnutého odvolaním III. ponechal nedotknutý.

14. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd aplikoval ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V predmetnom odvolacom konaní mala plný úspech strana žalovaného, a preto odvolací súd priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. V zmysle ust. § 262 ods. 1 CSP rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania tak, že žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť ich náhradu žalovanému s tým, že o výške tejto náhrady bude v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

15. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** j e p r í p u s t n é .

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)